

ПІДГОТОВКА ДО ЖИТТЯ В ПОДРУЖЖІ - ОСНОВНИЙ ЕЛЕМЕНТ ФОРМУВАННЯ СІМЕЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Буковинський Адріан Йосипович,

*кандидат філософських наук, експерт з питань сімейної політики та сімейних
відносин Президент ВБФ «Сім'я».*

Доведено, що за роки незалежності, головною причиною розлучень в Україні (57%) та невеликої кількості щасливих сімей є невідповідність людини, особливо молоді, до шлюбу та сімейного життя.

Сьогодні молодь не має позитивної моделі сімейного життя і сімейних цінностей. Відповідно, не маючи непорушних критеріїв поведінки, вона не вміє справлятися з новими труднощами та протистояти їм. В таких умовах підготовка до шлюбу та сімейного життя є єдиним виходом і завданням усього суспільства. Результати такої діяльності дозволять створити позитивні умови для утворення міцної та щасливої сім'ї.

На сьогоднішній день існує достатньо правових підстав для формування дієвої та ефективної сімейної політики. Зокрема:

- 20 грудня 2011 року ВР Україна прийняла Постанову № 4183 – VI «Про рекомендації парламентських слухань на тему: «Інститут сім'ї в Україні: стан проблеми та шляхи їх вирішення». В наслідок виконання цієї Постанови розроблено та затверджено урядом України Державну цільову соціальну програму підтримки сім'ї на період до 2016 року (*Постанова Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 № 341*). Одним з ключових пріоритетів якої є розробка та впровадження програм підготовки сімей до подружнього життя в регіонах України.

- Наказом Міністерства Соціальної політики України від 27.12.2013 № 906 Розроблено та затверджено Програму навчання спеціалістів щодо підготовки молоді до подружнього;

- розроблено навчально-методичний посібник для фахівців, які готуватимуть сім'ї до подружнього життя.

Принциповою відмінністю даної Програми від тих, які діяли раніше є комплекс заходів з підготовки сімей до життя в подружжі. З цією метою, проектом Програми передбачено організацію процесу передачі молоді комплексних знань про сімейне життя. Про те, що таке сім'я, на яких засадах вона повинна створюватися, про

особливості міжособистісних взаємовідносин у сім'ї; про аспекти виховання дітей та інші питання, розуміння яких вкрай необхідно кожному подружжю для створення дійсно щасливої родини.

За останні роки проведена велика робота (на громадському, науковому і державному рівнях), яка дозволяє комплексно і системно вирішувати виклики і завдання в царині формування та створення щасливої сім'ї, в т.ч. завдяки впровадженню програм підготовки молоді до подружнього життя в усіх регіонах України.

Програма розроблена та впроваджуватиметься в регіонах на виконання завдання 3 додатку 2 «Завдання і заходи з виконання Державної цільової соціальної програми підтримки сім'ї до 2016 року».

Програма розрахована на широку аудиторію. Але найбільш важливим вона є для молодих сімей та пар, які планують створити власну сім'ю. Тематика курсу сформована універсально. Тому він буде актуальним і для:

- неодруженої молоді, яка зможе усвідомити логіку і пріоритети побудови міцних та надійних взаємовідносин;
- одружених, які зможуть удосконалити свої подружні стосунки;
- розлучених, яким важливо максимально глибоко зрозуміти причини розпаду свого шлюбу, щоб не допустити зроблених помилок у подальшому;
- інших осіб які прагнуть розвивати свої стосунки.

Філософія Курсу скерована на усвідомлення слухачами фундаментальних сімейних цінностей. Процес навчання розкриває цілісність і багатогранність системи сімейних цінностей та традицій, а також підготовку учасників до усвідомленого вступу до шлюбу та відповідального батьківства.

Важливою стратегічною метою Програми є стабілізація суспільно-політичного життя та зменшення рівня напруги й жорстокості в сучасному суспільстві. Здорова і благополучна сім'я – це наріжний камінь для існування та розвитку самого суспільства й держави.

Програма передбачає розкриття основних тем, зберігаючи рівновагу між різними аспектами: доктринальним, педагогічним, юридичним, медичним тощо. Їй надана така структура, щоб ті, хто готується до подружжя, не лише отримали інтелектуальні знання, а й активно залучалися в життя громади.

Досягнення оптимального ефекту від впровадження Програми можливе лише за умови належної кваліфікації фахівців, задіяних у її реалізації.

Слід зазначити, що курси, як пілотний проект, діють на протязі останніх 12 років в м. Львові та з 2008 р. в м. Києві. За цей період було проведено 490 циклів занять, кожен з яких складався з 14-18 лекцій. Всього Курси пройшли понад 40 000 осіб.

Проведений аналіз, узагальнений досвід, наукові й методичні напрацювання установ та організацій, діяльність яких спрямована на зменшення кількості розлучень та поліпшення становища сім'ї, дозволили розробити системний підхід до здійснення підготовки сімей до шлюбу та відповідального батьківства.

Актуальність Програми також підтверджена вітчизняними дослідженнями (Всеукраїнське соціологічне дослідження „Фактори сімейного щастя” – 2013 р.) та результатами анонімного опитування, в якому взяли участь 880 пар які пройшли навчання в рамках Програми (таблиця 1).

Результати анкетування пар, які пройшли навчання в рамках Програми ¹

Запитання	Кількість відповідей, ос. (%)
Чи потрібні курси перед одруженням?	
<i>Так</i>	1757 (99,8%)
<i>Ні</i>	3 (0,2%)
Проведений курс був...	
<i>Дуже цікавий</i>	1155 (65,6%)
<i>Цікавий</i>	596 (33,9%)
<i>Нецікавий</i>	9 (0,5%)
Ваше розуміння сутності подружнього життя завдяки зустрічам на курсі...	
<i>Поглибилось</i>	1274 (72,4%)
<i>Вперше задумався (задумалася) над сутністю</i>	

¹ Загальна кількість опитаних осіб – 1760.

<i>подружнього життя</i>	440 (25%)
<i>Нічого не змінилося</i>	46 (2,6%)
Оцінка інтенсивності курсу (кількість зустрічей)	
<i>Мало</i>	470 (26,7%)
<i>Нормально</i>	1206 (68,5%)
<i>Забгато</i>	84 (4,8%)
Чи були б Ви зацікавлені в подальших зустрічах, запропонованих організаторами курсів після Вашого шлюбу?	
<i>Так</i>	1503 (85,4%)
<i>Ні</i>	257 (14,6%)